

Verksamhetsberättelse för år 2019

Allmänt

Tidskriftscentralens syfte är att främja finlandssvenska kultur-, opinions- och vetenskapstidskrifters synlighet och agera som ett samarbetsforum mellan finlandssvenska kultur-, opinions- och vetenskapstidskrifter för att bevaka deras intressen, stärka deras ställning och främja deras kvalitet. Föreningen är partipolitiskt obunden.

Styrelsen har under år 2019 hållit fyra möten och behandlat 56 ärenden. Årsmötet hölls den 8.5.2019 i Helsingfors.

Styrelse 1.1–8.5.2019:

Ida Söderlund, ordförande	<i>Astra</i>
Rita Nordström–Lytz, vice ordförande	<i>Fredsposten/Horisont</i>
Hilda Forss	<i>Ad Lucem</i>
Mio Lindman	<i>Ikaros</i>
Kristin Mattsson	<i>Skärgård</i>

Styrelse 8.5–31.12.2019:

Mio Lindman, ordförande	<i>Ikaros</i>
Hilda Forss, vice ordförande	<i>Ad Lucem</i>
Ina Biström	<i>Astra</i>
Rita Nordström–Lytz	<i>Fredsposten/Horisont</i>

Christian Lång fungerade som verksamhetsledare, sekreterare och kassör utanför styrelsen. Henrik Damström var föreningens verksamhetsgranskare och Sirpa Aitosalo hans suppleant.

Kulturverksamhet

Tidskriftscentralen har sedan år 2011 ordnat en tidskriftstävling. Syftet med tävlingen är att öka kännedomen om finlandssvenska tidskrifter och finlandssvensk kultur och främja intresset för det svenska språket. Vinnaren i tävlingen nomineras till den nordiska kulturtidskriftstävlingen. Tävligen ordnas vartannat år sedan år 2014 och höll paus under år 2019.

Tidskriftscentralen nominerade *Kontur* till den nordiska kulturtidskriftstävlingen som ordnades av Nordisk kulturtidskriftsförening NKTF under ledning av Norsk Tidsskriftforening. Priset delades ut fredagen den 27.9.2019 kl. 15.00 i Tidskriftscentralens gemensamma monter med Nätverkstan Kultur och Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter under Göteborgs bokmessa. Priset gick till finskspråkiga *Tuli & Savu*, som nominerats av Kultti. Det är första gången som Finland har vunnit det nordiska priset. Ingen från tidskriften kunde vara på plats på grund av kort varsel. Priset togs emot av Tidskriftscentralens verksamhetsledare Christian Lång. Priset överräcktes till vinnaren under en tillställning i vår monter på Helsingfors bokmessa fredagen den 25.10.2019 kl. 14.30. Irina Javne från utgivarföreningen Nihil Interit tog emot priset. Årets jury bestod av Margunn Vikingstad (Norge), Nina Nyman (Finland), Clemens Altgård (Sverige) och Ivan Rod (Danmark). Juryns motivering lyder:

"Tuli & Savu [eld & rök] är en lyriktidskrift som i år firar 25-årsjubileum.

I en tid då lyriken hotas av ökad marginalisering är det synnerligen värdefullt med högkvalitativa publikationer som fokuserar på poesi. Tuli & Savu är en sådan tidskrift.

Till kvaliteterna hör att tidskriften innehåller aktuella dialoger och diskussioner som sätter in lyriken i en samhällskontext med filosofiska och sociologiska perspektiv. Den präglas dessutom av såväl en pigg nyfikenhet på nya uttryck som fördjupande texter.

Design- och layoutmässigt är den skickligt formgiven och präglas av en fräschör och elegans, knappa resurser till trots. Layouten är spännande och ständigt nyskapande, men lyckas hela tiden hålla text och innehåll i fokus. Den har kort sagt ett inbjudande visuellt tilltal som understöder läsandet. Likaså uppskattar vi dess inkluderande och språkligt/kulturellt gränsöverskridande ambitioner."

Tidskriftscentralen ordnade paneldebatten "Kulturfinansiering" lördagen den 26.10.2019 kl. 18.30 på scenen Blåbärslandet på Helsingfors bokmessa. F.d. chefredaktören Anders E. Larsson (*Presens*), vd Sören Lillkung och författaren Juha Ruusu vuori diskuterade om det finns fog för åsikten att man borde starkare manifesteras svenskans närvaro, t.ex. genom ett omfattande utbud av kulturtidskrifter, i dessa tider när svenskan är satt under tryck. Kulturfinansiering, identitet och betydelsen av mångfald diskuterades. Samtalet leddes av ansvariga redaktören Anna Remmets (*Horisont*).

Synlighet och marknadsföring

Synlighet och marknadsföring är en viktig del av Tidskriftscentralens verksamhet. Syftet med föreningens deltagande i bokmässor och andra evenemang är synlighet, spridning och samarbete. Föreningens primära uppgift är att visa upp och marknadsföra medlemstidskrifterna. Bokmässor och litterära festivaler erbjuder också utmärkta och unika möjligheter till reportage, författarintervjuer och recensioner för våra medlemstidskrifter.

Tidskriftscentralen deltog i **Umeå internationella litteraturfestival** 14-16.3.2019 med ett tidskriftsbord. Susan Sandberg-Ek från *Eos* och Karin Skjäl från *Horisont* tog hand om bordet. Utdelningen av provnummer gick bra.

Tidskriftscentralen deltog i **Mariehamns litteraturdagar** 21-25.3.2019 med ett tidskriftsbord. Rita Nordström-Lytz från *Fredsposten* och Kristin Mattsson från *Skärgård* tog hand om bordet.

På **Göteborgs bokmessa** 26-29.9.2019 hade Tidskriftscentralen en gemensam monter med Nätverkstan Kultur AB från Sverige och Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter (FSK).

Vi kunde inte delta i **Åbo bokmessa** 4-6.10.2019 på grund av minskade understöd.

Tidskriftscentralen hade en monter tillsammans med Finlands svenska litteraturföreningar, Svenska Österbottens litteraturförening, Nylands litteraturförening, Boklund, Scriptum och Ellips i **Helsingfors bokmessa** 24-27.10.2019. Vi samarbetade även med Nätverkstan Kultur AB och

hade med ett urval svenska kulturtidskrifter. Vi ordnade en egen programpunkt och dessutom ordnade flera av våra medlemstidskrifter egna programinslag.

Vi kunde inte delta i **Bokkalaset i Ekenäs** 7-11.11.2019 på grund av minskade understöd.

Vi kunde inte delta i **Köpenhamns bokmessa Bogforum** 15-17.11.2019 på grund av minskade understöd.

Vi kunde inte delta i Bokkatalogen 2019 på grund av minskade understöd.

Utöver ovanstående projekt har tidskrifterna skickat friexemplar till bland annat Luckorna och G18. På Kabelfabriken i Helsingfors upprätthöll vi tillsammans med finska Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry ett tidskriftsgalleri. I Vasa hade vi ett eget tidskriftsgalleri i Hantverkarbyn vid Wolffskavägen 36 där Tidskriftscentralen också har arbetsrum och lager.

Under året fortsatte vi förhandla med Oy Boklund Ab om utvecklandet av lösnummerförsäljningen via bokhandlar i Svenskfinland. Boklund skulle koordinera försäljningen som en kommissionstjänst i likhet med Nätverkstan i Sverige. Boklund har flera stora projekt på gång och förhandlingarna framskrider långsamt.

Fortbildning

Föreningen satsade på fortbildning genom att stöda medlemstidskrifternas deltagande i olika seminarier, program, kurser och annan fortbildning. Stödet kunde även användas för deltagande i bokmässor ifall syftet var att ta del av seminarier och program.

Administration

En del medlemstidskrifter har behov av ett bättre system för sitt prenumerationsregister och i slutet av maj 2018 trädde också en ny dataskyddslag i kraft. Vi har under året erbjudit våra medlemstidskrifter ett samarbete kring registersystemet FloMembers och bistått våra medlemstidskrifter med information om vad den nya lagen innebär vid hanteringen av prenumerationsregister.

Intressebevakning

Föreningen samarbetade med Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry, Tidskriftsprojektet/Thomas Rosenberg, Nordisk kulturtidskriftsförening (NKTF), Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter (FSK), Norsk Tidsskriftforening och Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter (FDK) för att stärka tidskrifternas ställning. Vi strävade också till att bevaka och påverka utvecklingen av understöden till tidskrifterna. Vi informerade våra medlemstidskrifter om olika understöd som kan ansökas för utgivningen och andra projekt.

Från och med 1.7.2019 sjönk momsens på tidskrifternas lösnummer från 24 till 10 procent. Digitala prenumerationer och lösnummer sjönk också till 10 procent moms. Ändringen hade en positiv effekt för de medlemstidskrifter som är momsskyldiga.

Medlemmar

Vid årets slut hade Tidskriftscentralen rf tolv medlemmar (nio föreningar, ett parti, ett universitet och staten) och tolv medlemstidskrifter. Medlemstidskrifter vid årets slut var: *Ad Lucem*, *Astra*, *Eos*, *Finsk Tidskrift*, *Fredsposten*, *Horisont*, *Ikaros*, *Kontur*, *Medborgarbladet*, *Nya Argus*, *Skärgård* och *Språkbruk*.

Övrigt

Tidskriftscentralen rf är medlem i Nordisk kulturtidskriftsförening (NKTF) och representerades där av Kristin Mattsson (1.1–18.6.2019), Mio Lindman (18.6–31.12.2019) och Christian Lång (1.1–31.12.2019). Mattsson var medlem i en mindre styrgrupp för NKTF och ersattes av Lindman 18.6.2019.

Tidskriftscentralen representerades av Christian Lång (i april) och Mio Lindman (från maj) i programkommittén för den nordiska konferensen för kulturtidskrifter som hölls 29–30.11.2019 i Göteborg. Huvudman för konferensen var Nätverkstan Kultur med Tidskriftscentralen och andra tidskriftsföreningar i Norden som samarbetspartners. Konferensen skapade ett tillfälle för erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan tidskriftsredaktörer och skribenter i Norden. Genom att presentera nya perspektiv och ny kunskap samt ge stort utrymme för gemensam reflektion syftade konferensen till att stärka tidskrifternas förutsättningar och roll i det offentliga samtalet. Ett viktigt skäl att stärka dessa är att de har en särskilt viktig roll att spela i en kritisk offentlighet där de kan erbjuda fördjupad analys och kunskap som motvikt till kortfattad rapportering i sociala medier och "fake news". Konferensens förhoppning är att de stärkta relationerna kan vara grund till fortsatt nordisk samverkan mellan redaktioner, såväl praktiskt-redaktionellt som idémässigt-intellektuellt.

Tidskriftscentralens verksamhetsledare Christian Lång representerade föreningen vid Svenska kulturfondens vårfest onsdagen den 8.5.2019 på Bio Rex i Helsingfors.

Den sjunde Hans Ruin-essätävlingen avgjordes i juni 2019. Kulturtidskrifterna representerades av Mio Lindman i juryn. Vid prisutdelningen 18.6.2019 i centrumbiblioteket Ode i Helsingfors deltog Lindman och föreningens verksamhetsledare Christian Lång. Första pris gick till Michel Ekman från Helsingfors, andra pris till Petter Lindblad Ehnborg från Stockholm och tredje pris till Kim Silow Kallenberg från Björnlunda i Sverige. Hedersomnämningen gick till Ellinor Silius-Ahonen från Esbo, Sven-Erik Klinkmann från Vasa och Peter Nyberg från Jönköping. Svenska kulturfonden och Tidskriftscentralen har under hösten diskuterat möjligheten att Tidskriftscentralen tar över ordnandet av tävlingen framöver. Tävlingen startades år 2004 för att uppmärksamma författaren och filosofen Hans Ruins (1891–1980) essäistik.

Intresseföreningen för finlandssvenska frilanskritiker (IFFF) startade på hösten projektet Kritikbyrå. Kritikbyrå är ett treårigt projekt som fördubblar honorären för frilanskritiker och ordnar utöver det seminarier, fortbildningar och workshoppar med målet att höja kulturkritikens ställning i Svenskfinland. Tidskriftscentralen stöder projektet och uppmuntrade sina medlemstidskrifter att delta i projektet och sträva efter en höjning av honorären.